

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indúlt: Pénteken, October' 10-dikén, 1834. 30.

O R O S Z O R S Z Á G.

Sept. 18-kán ugyan akkor nap, mellyen a' Tsászárné Ő Felsege Berlinbe utazott, a' Tsászár is elindult Birodalmának megjárására, Adlerberg Generál Adjutansától kísértetve.

Aug. 30 kán költ Napiparantsolatnál fogva, a' Tsászár meglegedése a' Sándor emlék oszlopának feltakarásakor, minden fő és alsó tiszteknek tudokra adatott. A' közkatonának mindegyike ajándékul kapott egy egy Rubelt, egy font húst, és egy pohár pálinkát.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' Londoni Sherifeknek nem sokára történendő beiktatások alkalmával, a' midőn a' Lord Mayor viendi az Elnökséget, a' Cath. Szentegyháznak egy titularis Püspökje is fog szolgálni: az egyik Sherif ugyanis Raphaël, Catholicus, és azért választotta ama Püspököt Káplánjává. Mivel pedig Raphaël az öregebbik Sherif, tehát a' Cath. Isteni szolgálat megelőzendő ezen ünnepelés alatt a' Protestans szolgálatot. Egy újság felette kikél ez ellen, 's felszólítja a' Lordmayort mint jó Protestans, jelentse bé ezen esetet a' Londoni, mint Megyebéli Püspöknek, mert azt semmi esetre sem lehet megengedni, hogy a' Püspöki Szentegyház Papja, kit magának az ifjabb Sherif választott Káplánul, a' Cath. Papnak utánna tétessék, a' mi a' Reformatio óta, hanem ha talán első Maria Kormányja alatt, Londonban meg nem történt.

Trinidadból egy Aug. 3-kán költ levél, ezen szigeten támadt-valamelly nyughatatlanító Insurrectionalis mozgásról beszél. A' Négerek ezerekenként csoportoznak össze, 's Port of Spain városát feldúlással fenyegetik. A' lakosok megrémültek, 's egész éjtzaka fegyverben voltak. A' tisztviselők tzélerányos rendszabásokhoz nyúltak a' veszedelem elhárítása végett. Minden katonák talpon vagynak. Ugy láttzik, hogy a' Negernek mutatnak leginkább makatságot, 's a' fellázadt csoportok között, mindég több engednek. 5 kén a' legnépesebb kerületek még tsendességben voltak, a' mit Burus kapitány állandóságának lehet köszönni, ki Naparimában a' katonák fő birájává neveztetett. Más Újságok, nevezetesen a' Sun ekképpen ír ezen lázzadás felől: „A' Négerek már jó ideje hogy még Aug. 1je előtt kinyilatkoztatták, melly szerint ezen nap eltelle után, egy óráig sem dolgoznak tovább, mivel őket a' Király felszabadította, és tsak a' Helytartó, Urokkal egyetértőleg, szabta légyen ki a' tanítás idejét. Ezen nyilatkozás következtében 4. osztály katonaság a' helyszínerre rendeltetett. Alig tünt fel Aug. 1-cő napja, midőn a' Négerek számos csapatokban a' Városba, 's itt jelesen a' Kormányház elibe nyomultak, hogy Ő Excellentiájának kinyilatkoztassák, melly szerint ezentúl dolgozni nem szándékoznak. Az igazgató, és még két békebiro Angliából, megmagyarázták előtők a' felszabadítás feltételeit, és az engedtlenség büntetését, de hijában,

mert erre a' rabszolgák még jobban rugódoztak, 's a' tisztviselőket sértegették: midőn pedig a' lárma meg nem szűnt, a' katonaság fegyverre szállította. Így ment ez alkonyodásig, a' midőn az igazgató, házából való kilépésekor újabb gombasággal illetett. Ugyan azon időben Port of Spain környékéről is az a' tudósítás érkezett, hogy a' Négerek munkájokkal felhagytak ugyan, de semmi erőszakoskodásra nem vetemedtek. Éjtzaka elszéledtek a' Négerek, de a' Város körül, fegyverben maradt a' katonaság. Következő reggel megújultak a' történetek, és 17-kén a' legnagyobb lármások befogattak, megvesszőztettek, vagy nehéz munkára ítéltettek. Ezután a' hétköznapoknak egyike, felolvasta a' Királyi parantsolatot, melly szerint 3. vagy több Négernek együttléttek, öszvetsoportozásnak jelettetik ki: midőn, pedig ennek semmi foganatja sem lett, 2. osztály parantsolatot vett a' nyughatatlanság elszélesztésére, a' mi minden idő haladék nélkül meg is történt. Aug. 3-ka-békében folyt le, de 4-kén a' csoport ismét visszakerült, és most már hathatósbab rendszabásokhoz fogtak a' tisztviselők: 60-an befogattak, és 33-an munkára kényszerítették. Az ítélet 5-kén hajtattott végre, de a' bűnösök kiállották a' büntetést, a' nélkül, hogy tselekedeteiken bántódtak volna, 's a' körülálló Négerektől még inkább bátorítottak. A' Nyugat Indiából jövő tudósítások nem kedvezőbbek. Ehez járul még az Antigoabeli nyughatatlanság is. A' Négerek engedellenségek olly közönségesen nyilatkozott, hogy a' Martial törvényt ki kelle hirdetni. A' félelmet még az is neveli, hogy az Antigoabeli Négerek egészen szabadok, a' mennyiben törvényhatóságok a' tanításra kiszabott időt félrevetette, és

mégis azokkal, kikre ez a' jótétemény nem terjeszkedett, egyetértének.

Az Újság bélyeg (Stämpel) eltöröltetésére nézve, a' mit különösen Lord Brougham kívánt, a' Courier ekképpen nyilatkozik: „Nem akarjuk mi a' politikai dólgek béléltásába vezető útát valamelly rendtől elzárni, de még kevésbé kívánjuk, hogy olly újítások verődjenek elő, mellyeknek következtét senki sem láthatja előre, kivált midőn a' Publicumnak nagyobb részétől egy illyen újítás nem is kívántatik. Azonfelül az újságbélyeg eltöröltetése által, legkevésbé sem szaporodik az Országban, a' politikai béléltás, sőt inkább némelly intézeteinknek aláásására, eszközök szolgáltatóknak. Az eláruló, és lázszató hirdetemények, mellyek most nehezen kapnak labrá, akkor a' Királyi Postán mindenfelé elküldetnének, 's ezerszer nagyobb befolyással volnának, mint ekkoráig. Nevetséges azt hinni, hogy hasonló bajok, törvényes úton orvosoltathatnának. Ha most a' Kormányt azért gyűlöli a' Publicum, mivel olly nevű adót megtart, mellynek eltörölését senki sem kívánja, mennyivel inkább ki volna akkor téve a' nép gyűlölségének, ha birói üldözésekbe ereszkednek. A' dólgozó rend érdekeit tehát leginkább az az ember pártolja, a' ki a' javallott rendszabásnak magát minden erejéből ellene szegezi.

A' La Trappi szerzetesek, kik Nev-Meilleraye mellett Waterford Grófságban (Irlandban) egy vadon térségen telepedtek, immár 100 hold ollyan földet mivelnek foganattal, mellyhez azelőtt se szántóvas. se kapana ért. A' hegyeken 50,000 fiatal fákat plántáltak: 's kertjek az idén kelkáposztát, kolompért, répát bőséggel termett. Öszvesen 600 hold földet bírnak.

P O R T U G A L L I A .

Lisbonából Sept. 14-kén költ tudósítások szerint, Donna Maria férjhez menetelő 12-kén a Cortesek előtt végképpen eldöntetett, 's ekkor nap mindjárt egy hajó indított el, melly Leuchtenberg Hertzeget ormára felveéndi, és Portugalliába hozandja. Dom Pedro egészségi állapotja még mindég kétséges.

(Times.) Lisbona Sept. 13-kán. Az egész héten, mindenfélé Dom Pedro egészségének állapotjáról volt a beszéd. Sokan azt mondták, hogy már halálán van; mások ellenben, hogy élete semmi veszedelemben sem forog. 10-kén a midőn már valóban holtnak hitték, Ajuda palotából, egész Udvarostól, a négy angoly mértföldnyire fekvő Queluz nevű mulatóhelyre kotsikáztott, 's mihelyt kotsijából kiszállott, a Királynéval, és Tsászárnéval; egy fertály óráig sétált. Ebből tehát látni lehet, mit lehet gyakran a hírekre adni! A Pairek Kamarájában az Oppozitzióknak némelly tagjai, azon hiszemben lévén, hogy a Regens még tsak kevés óráig élhet, óda vitték a dólgot, hogy a Királyné férjhez adását illető kérdés megfejtését 48 órával tovább halasztották, de hijában, mert Dom Pedro, nem tsak hogy életben maradt, hanem azoknak vallomások után, kik körülötte vagynak, sokkal jobban is van. A velle bánó orvosok, erősen hiszik tökéletes helyreállítását: Vizibetegségben sinlik, noha barátjai ezt nem akarják megengedni. Rendesen kilovagol, 's többet dólgozik, mintsem állapotja javallaná. Az Országgyűlési munkálatok, reá nézve nem kedvező befolyással voltak. A Pairek Kamarájában semmi nevezetes sem ment véghez, kivéven, hogy a férjhez adási bill, 23. szavazattal 6. ellen keresztülment. A Deputatusok Kamará-

jában a fő kérdés Pizarro hajdani Obester dólga körül forgott, a ki Duero Provintzia követjévé választott. Ez a lárgy egész Lisbona figyelmét magára vonta. Külömbféle vádak vagynak ellene, és még megfogatásokor is azt kiáltotta Dom Pedróra, hogy Rio de Janeiroban 14. embert gyilkoltatott meg orozúl, ezek között bizonyos Malaguettát: sőt egy izben (Dom Pedro) egy pohár méreggel kevert püntsot, tulajdon kezével nyujtott valakinek, 's orozgyilkosj társai most Lisbonában vagynak, 's attól tart, Pizarro hogy azoknak lész áldozatjává. A Charta világosan megtiltja, a Fejbeli büntetési perbe kevert személynek Cortes Deputatussá való választását, 's Pizarróval éppen ez az eset, a mennyiben választása előtt már néhány héttel tömlöztben tartatott. Az Oppozitzió, személyesen Kamara elibe akarta idézni, de hasztalan, mert kívánsága 55 szavazattal, 46. ellen elmellőztetett. Három napi heves vitatás után, ma estve 54. szavazattal 46. ellen elhatározott, hogy a követségéről le kell tennie, 's ennek következtében Oportóban, új választást kezdeni. Midőn 11-kén Joapuin Antonis Magalhaes, vélekedését kimondta, a halgatók, a Gallerián, füttyölés, 's más hasonló jelek által halgatásra akarták bírni. Magalhaes, a helyett, hogy az Elölülöt, vagy a rendes szólnokot felszöllította volna, tsendesség parantsolására, a Galleria felé fordult, 's így szöllött: „Tsak most szabadültatok meg a rabságtól, még kezetekon hordjátok a Despota lántzának bélyegét: még alig szabadültatok meg, 's már is visszaéltek a szabadsággal! Nem félek Tölletek! „Ez a megszöllítés még nevelte a lármat, 's az Elnök az Ülést felfüggesztette. A tegnapiak megnyi-

tásakor Marsall Saldanha, heves beszédet tartott a Miniszterek ellen, 's a többek között azt akarta megmutatni, hogy a Corteseknek szállásbeli szabadságok nints meg többé. Napier Admiral úgy látzik, a Kormányral meghasonlásban van; a mennyiben ez utóbbi, igazságosnak találja, hogy olyan hajós tisztek között, kik a Királyné ügye mellett mindenkor hívek maradtak, és olyanok között, kik az előtt Dom Miguelt pártolták, 's csak később esküdtek a Királyné zászlója alá, bizonyos különbség tétessék, a nemes Admirál ellenben, fátyolt vetvén a múltakra, mind a két rendbeli tiszteket egyaránt kívánja tekintetni.

(Courier.) Még mindég azt hiszik, hogy Dona Maria férjének választása Leuchtenberg Hertzegre esik, melly öszvekelés némelly haszonnal volna öszvekötvé, nevezetesen avval is, hogy a házassági életben, szerelem feltést nem gerjesztene. Az itteni Spanyol követ, némelly gőzhajók tulajdonosaival, alkudozásokba lépett: azt is mondják, hogy Bacon Generalnak szép ajánlások tétettek, ha 800 külföldi hatonát széd öszve a Spanyol Királyné számára. Ekkoráig az Egyházi eladott jószágokból 103 Contos, vagy 26000 font sterling jöttbé. A fellázadt frantzia katonák letették fegyvereiket, mivel ellenek egy osztaly gyalogság küldetett. Tzéljokat azomban elérték, azaz kieszközlötték, hogy hatalévó zsoldjok kifizettetett, 's a kormány költségén Frantzia Országba küldessenek. Ma estve egytül egyig hajóra ültek, hólnap korán elhagyandók a Port. partokat.

(Standard.) Azt mondják, Dom Miguel alkudozásba lépett némelly angol tisztekkel, hogy őket egy, Dom Pedro elleni Expeditzióban való rész-

vételre határozza. Nem tudjuk, mennyire lehet hitelt adni a híreknek, de annyi bizonyos, hogy Dom Pedro befolyása, az Országban felette megtökkent. Az idegen katonák, kik őt thronusra emelték, elégedellenek: a gyilkolások nevednek; a Kamarák, minden Miniszterialis igyekezet mellett is, a Kormányt nem kedvellik. Ez tulajdon képpen való oka Dom Pedro betegségének. A meghasonlások, és fondorkodások lábra kaptak.

(Times.) Lisbona Sept. 27-kén The Confidence gőzhajónak a fővárosból, a kijelett napon lett elindulásakor, nem hitték, hogy Dom Pedro estig életben marad: azért a Cortesek, Dona Maria Királynét, tökéletes körúnak nyilatkoztatták, hogy illy rendszabással elkerüljék a zavarodást, melly a Braganzai Hertzeg halála által történhetnék. A Királyné, egy új Igazgatóságnak képzését Palmella Hertzegre bizta, 's egyszersmind ötlet külső dólgoakra ügyelő Miniszternek nevezte ki, 's a Cabinetben Elölülőnek. Carvalho megmarad Finanz-Miniszternek, 's Freire, Hadi Miniszteriségét, a tengerivel tseréli fel Terceira, és Valencia Hertzegék, úgy szinte Gróf Villareal hasonlólú béleptek az új Cabinetbe, a mit Lisbona lakosai örömmel fogadtak. Dom Pedro erős lelket, és nagy elszánást mutatott, és közelgető halálát nyugodtan várta. Lelke erejében legkevésbé sem tökkent, 's szüntelen a Status dólgaival foglalatoskodott. Hozzá vólt rendelve minden Obester, és minden ezrédtől egy-egy közlegény: a Regens megkérte mindnyájokat, jelentenek ki nevében, társaiknak, köszönetjét.

(Morning Chronicle.) Lisbona Sept. 20-kán Sajnálkozással jelentem, hogy a Tsászár még mindég olly rosszul van, hogy közeli halálának esete-

re, a' Korinányról gondoskodni kellenék. A' Cortesek ezt fontolóra vették, a' mire a' második Kamarában egyhangulag az előben pedig 25. szavazattal 6. ellen elhatározott, hogy a' Királyné tökéletes korúnak nyilatkoztassék. Több követek azért is jóváhagyták ezen lépést, mivel Dom Pedro után, senkisémm viheti méltólag a' Regenséget. Hogy illy alkalommal elég tselszövések, és fondorkodások voltak, gondolni lehet; de a' tzel, hogy tudmillik Dona Isabella Maria neveztessek ki Regensnének, el nem érődött. Miután a' fiatal Királynének Status Tanátsossa, az Igazgatóság állapotját fontolóra venni ajánlotta, a' fiatal Királyné, letéven az esküvést, Palmella Hertzegre bizta az új Miniszterium képzését. A' Lisbonai Bank, a' Capitalisták, és minden kereskedők nyilván kimondták, hogy Carvalho nélkül a' Miniszterium nem állhat fel: ez azomban, nem szándékozik azon Igazgatóságban részt venni, mellyből barátjai kizárattatnának. A' jelen Cabineti változás, erkölcsi értelemben, egyedül Dom Pedro-nak halála által okoztatik, 's Carvalho azon ditsőséget, mellyet embersege, takarékosága, és hőldogító javítások által szerzett, nem fogja szelesen kotzkára kitenni. Dom Pedro ezen szomorú alkalommal, következőképpen irt a' Deputatusok Kamarájához: „Követjei a' Portugallus Nemzetnek! Mindenkor őszinte, esküvésemet megtartva, 's lelkiismeretem szavának engedve, jelentem az Uraknak, hogy miután tegnap, fiúi, és atyai kötelességemnek eleget tettem, most arról is kell tudósitanom az Urakat, hogy azon betegség állapot, melly az említett kötelességet teljesítésére unszolt, megakadályoztat, a' köz dolgokra való ügyelésben, 's illy környülállások között kérem az Urakat, rendeljenek el helyet

tem mindeneket a' legjobban, én többé nem vagyok képes, hanem ha arra, hogy forró óhajlásaimat az egbe fel küldjem. Queluz palotában Sept. 18-kan, 1834. Dom Pedro Regens.

A' Deputatusok Kamarája Sep. 11 kén tartatott 14 dik Ülésében, Pereira de Castro egy törvényjavallatot terjesztett elő, mellyet hosszú beszédben azon principiumon kívánt alapítani, hogy bár akárki szolgálta legyen is a' bitangolót, a' Királynének a' miatt, nem szolgálhat. A' javallat egész kiterjedésében ekképpen vagyon: 1 ső tzikkely. Minden, valamelly Egyesülethez tartozó tagok, kik hajdan Dom Miguel t felszöllították, hogy magát Királynak nyilatkoztassa, vagy később hűségére az esküt letették, úgy szinte valamelly hivatalban lévő személyek, kik a' Királyság úgy nevezett 3. Rendeinek lázzasztó iroványait aláírták, vagy szolgálatjokban megmaradtak, miután az említett Ex Infant, magát Királynak nevezette, és akárki, ha bár szolgálatjába nem állott legyen is, de Tölle tzimeket, és más kijeleléseket elfogadott, mind ezek úgy tekintessenek, mintha tzimjéről, hivatalokról lemondottak volna, és így azokra többé, számot nem tarthatnak. 2 dik tzikkely. Minden olyan személyeknek, mint az előbbi tzikkelyben említve vólt, adott hivatalok, ideigvalóknak, és így nem állandóknak tekintessenek. Ha mindazáltal valaki jeles szolgálatja, vagy más fontos ok tekintéből, olly helyre neveztetnék ki, mellyről el nem távoztathatik, akkor szolgálat-esztendei, tsak kineveztetésének napjától számittassanak. 3 dik tzikkely. Minden ellenkező határozatok eltöröltetnek. A' Pairek Kamarája 9 kén tartatott Ülésében, egy Palmella Hertzeghez intézett Királyi levél olvastatottfel, mellyben a' Bra-

gánzai Hertzeg mint Regens, ötlet a Pairek Kamarája Elnökségében megerősíti, mellyre még Aug. 14 kén ideig óráig kineveztetett. Palmella Hertzeg, mély haládatosságát nyilatkoztatta a kinevezésért, mellyre magát kötelességének legpontosabb teljesítése által kívánja érdemesíteni.

(Standard.) Egy Lisbonai levelező ekképpen ír Sept. 20 ról. Könnyen képzelhető, minő zavarba jött az igazgatás Dom Pedrónak szomorú sorsa által. A Miniszterek, kik ekkoráig reszkáltak hivatalok elvesztése miatt, most már minden reményeket elvesztettek. Tegnap Dom Pedro, Leányát, ágyához hívatta, 's őt komolyan intette, hogy szivére vévén az Ország dólgát, el ne felejtkezzék kötelességeiről, 's a Jabbágyainak adott Alkotványt, mellynek fenntartásától egyedül függ a thrónus bődagsága, oltalmazza meg. Az Ország telyességgel nints jó rendben: a pór nép még Lisbona szomszédságában sem átalja, érzelmeit, Dom Miguel eránt kinyilatkoztatni. A múlt vasárnap, a fő várostól tsak egy mérföldnyire, valami templom ünnep alkalmatosságával nagy láрма történt Dom Miguel miatt, 's a múlt éjjel, egy osztálynak kellett Eintra felé indulni valamelly öszvetsoportozásnak elszélyesztésére. Silva Carvalhot nagy félelet terhe nyomja, 's nem lehetetlen, hogy törvényszék elibe idéztetik. Azt hiszik, hogy Dom Pedro, elhúnytá előtt, ellenségét, Pinto Pizarrot, szabadon botsátandja. Ezen férjfiú sorsa, a második Kamarában, sok vitásra szolgáltatott alkalmatosságot, mellynek következtésében a Miniszterek bizonyosan elmozdítottak volna, ha bár Dom Pedro életben fogott volna is maradni.

Folyó hónap 1-ső napján költ Párisi lapok szerint Madridba az a

szomorú tudósítás érkezett, hogy Dom Pedro 21 kén kimúlt légyen e világból.

FRANTZIA ORSZÁG.

Sept. 22-kén Laffitte Úrnak, Rouen kerület követjének, az oda való választók fényes vendégséget adtak. A meghívott Dupont de l'Eure, Odilon Barrot, Peton, Arago, és Beranger (a költő) Urak, vagy külföldi utazások, vagy betegeskedések, vagy szorgos foglalatosságnaik miatt, részt nem vehettek a vendégségben. Öszvesen mintegy 550 en voltak jelen. Laffitte Úr, kit egyedül a Julinsi pántlika ékesített, elragadó örömmel fogadtatott. Az első Toast így hangzott: „A mi ditső, és érdemes Helytartónknak Laffitte Úrnak!“ Ez, köszönő beszédjében nyilatkoztatá, hogy a Julinsi Revolutzióban elesmert principiumai, kellő ifjúságotól fogva, egyedül való rúgó tollai valának minden tselekedeteinek. Noha a Julinsi Monarchiához buzgón ragaszkodik, mégis ebben, tsak Országának érdekeit tartja szemel előtt, és véle (a Monarchiával) minden öszveköttetést félbeszakasztana, 's minden személyes hajlandóságokat feláldozna, ha ezek egy igaz hazafi, és szabadság szerető férjfiú hajlandóságaival öszveitköznének. Igaz, reményi jelenleg nem kis mértékben megtsökkentek, de mégis egészen el nem oszlottak. Sok hibákba estek, de a Hazai szeretet, és energia, mellyet a mai gyülekezet bizonyít, világos tanui annak, hogy a jobb lételnek napja nints messze. Minden esetre, a benne vetett bizodalomnak, igyekezni fog férjfiú álhatatosság által megfelelni, 's mint Rouen, Frantzia Ország közép-pontjának követje, ennek érdekeit, mellyek egyedül renden, és szabadságon alapulhatnak, oltalmazni fogja.

Az ebéd után minden vendégek szál-
lására kísérték Laffitte Urat, hol is-
mét egy rövid beszédet tartott, melyre
minden jelenlévők: „Éljen Laffitte! él-
jen a' szabadság!” hangos kiáltással
feleltek. Dupont de l'Eure meg
nem jelenhetését ekképpen menteteki
a' meghívók előtt írásban: „Engedjék
meg az Urak, hogy az Ország szeren-
tséttlensége mélyen megilletvén, de
személyes szenvedések által is lesujtat-
ván, még a' Kamara munkálódásaiban
sem szándékozom részt venni, mely
(a' Kamara) már olly szomorú előjelek
által mutatkozik, a' nélkül, hogy azt,
az új Oppozitzió, ellen lázzadói hala-
dásától fel tudná tartóztatni, annyival
kevésbé jelenhetek meg egy olly gyüle-
kezetbe, mellynek politikai kinezetei,
az Oppozitziósystemáján túl, mellyhez
én telyességgel nem tsallakozhatom nem
fognak menni, noha egyébberánt, a'
gyülekezet érzelmeit betsülöm.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Sopron Octób. 4-kén. Tegnap előtt
nagy remülésbe estek ezen város lakoi-
sai. Delelőtt tizenegy óra felé egyik
külső városban egy kovátsnak házában
tűz támadott, melly erős szél fúván hír-
telen elterjedett, úgy hogy igen rövid
idő alatt 16 ház leve lángok predájává.
A' tűznek terjedését egy tserépfedelű
háznál lehetett feltartóztatni. A' láng-
baborult égő házakkal által ellenben
lévő városi Caszinó épületet sem az
előtte fekvő széles piatz, sem az annak
oltalmazására fordított erőlködés meg
nem mentheté a' meggyűladástól és ha-
muvá égéstől; sőt még az a' szerentsét-
lenség is történt, hogy azok közül, kik
a' tántzteremből a' benne volt butoro-
kat akarták kihordani és megmenteni,
ötven a' padlás leszakadása által életek-
től is megfosztattak. Sokan tsak nagy-
nehezen tudtak a' halálos veszedelem-

ből kiszabadulni. Minthogy pedig mos-
tanában itt körülbelől több tűzi sze-
rentsétlenségek történtek, olly nagy va-
la a' remülés, hogy az, három gyen-
gélkedő aggott öregeknek halálokat is
okozta, u. m. Fő Tiszt. Leitgeb Há-
nonoknak, Spanraft az előtt városi
tanátsosnak és Pfeifer pintérnek.
Tsak nagy bajjal és sok fáradsággal
lehetett megakadályoztatni, hogy a' tűz
a' belső városba be nem kapott.

Temesvárra Sept. 25 kán érkezett
meg a' püspökszéket elfoglalandó csa-
nádi új püspök Lonovics József ur a'
városi lovaspolgárság kíséretében 's a'
vár bástyáin kiszegzett álgyluk durro-
gási közben. A' város fényes és nagy-
számu küldöttséggel, a' kaptalanteren
pedig csinnal fülállított sátor alatt a' ns.
kaptalan üdvözlék az érkezőt, melly-
re ő méltósága szokott szerénységgel
válaszolván, a' katona 's vadászpolgárok
diszes sorai közt a' diadalkapun kereszt-
tül (mellyen magyar fölírás volt) ugyan
előbb szokás szerint a' székesegyházba,
onnan pedig püspöki lakába ment a'
megyei papság és számos tisztelkedő 's
tisztelőitől kíséretelve. Itt Arad, Csa-
nád, Csongrád, Krassó, Temes és To-
rontal megyék, valamint Arad, Szeged,
Temesvár sz. kir. városok, 's a' végvi-
déki német- és oláh ezredek küldöttségei
mondák él üzvözléseket. Estve a' pol-
gárok három rendü hangászatot adtak.
Másnap hasonló fény közben történt
meg a' székfoglalás; mire délben nagy
lakoma (500 személyre) következett, 's
hosszu áldomások a' föls. uralkodó há-
zért, az új biborosért 's minden vendég
boldogságaért. Estve tüzjáték, hangá-
szat 's táncmulatság tartatott. Az örven-
detes napot a' külön kijött 15rendbeli
magyar (9), latán és német versezetben
tolmácsolt szivek érzete bár eléggé, —
de örökíti Csanádnak e' bizodalma; mi-
dön mondja:

Jöj 's elj kegyelmes! hív fiaid között
Aldásod éleszt. Nagyra' buzong szívünk,
Benned reményünk — benne éled
'S érik örömré Csánád reménye.

S. A. Ujhelyből: A' zemplényi casino-társaság (S. Ujhelyben) Szept. 1 sőjén, azon napon, mellyen mult évben Zemplénynek kórház intézete megnyitott, szintennék hasznára esztendőnként tartatni határozott táncmultságát, ez idén, az e' tárgyban előre bocsátott nyomtatott meghívólevelkek mellett, a' tavalyinál sokkal nagyobbcsínnal, mondhatni pompával tartotta. Nevelé s' diszt, annak mult évbéli már eléggé fenyés volta 's hirének, mind az igen nagyterjedelmű Zemplény mind a' többi szomszéd megyékre mindinkább elhatása, 's annak folytában a' kitűzött jótékony célra fejlett élénkebb részvét, 's nagylelkűségben versenygő rokon nemes ösztön, mellynek szüleménye a' nagyobb számmal összeseregülő, igen is ragyogó gyülekezet mellett az ugyanazon alkalmalommal tőpénzül 's jövedelem gyarapításul kijátszatni szokott asszonyi munkák 's egyéb ajándékoknak a' tavalyiaknál sokkal nagyobb számmal 's becsesb és jelesbékeli kedveskedés vala. E' munkák és ajándékok, mellyeknek némelly arany darabjai szép értékűek valának, 99re mentek. A' kijátszásból 400 pengő fr. tiszta jövedelem került be, a' bémenetárból pedig 410, mellyből lerovatván a' költség, a' többi összes maradék (600 pengő fr.) a' kórház pénztárába valódílág be is adatott. E' pénzt a' kórház igazgatósága (feje b. Vécsey Pál) fenálló határozatnál fogva mint el nem használandó tökemennyiséget, gyümölcsöző kamatra adá ki szintűgy mint a' tavaly

illy alkalommal bevett 400 p. fr. jövedelmet 's az ezután béveendőket is. Beérkezett előleges hireknél fogva méltán gyanítván a' casino igazgatósága, hogy a' tavaly használt terem a' felesb számmal gyüvendő vendégeket kényelmesen nem foghatná fel, a' ns. megye gyüles-teremét kéré ki, 's a' jótékony tzelu multsággra meg is nyervén, azt belől, valamint e' megyeház kapuját, erkélyét 's a' teremhez szolgáló fölmenetelt, gazdagon kivilágitott nemzeti színű füstéssekkel ékesité; mihöz járulván még az igen czélszerű belső elrendelés, a' multság valóban diszteljes 's lelkes vidorságu lön, a' kedve édelegve ömlengő, 's a' megelegülés közönséges, mi abból is kitetszett, hogy a' táncz valóságos viradtig tartott. A' sórs-huzás a' casino-igazgatóság bizottai ellenörsege alatt történt lélekisméretes pontossággal. Jótéve mulatni 's mulatva boldogítani szenvedő embertársinkat, gyönyörű bélyegtulajdona századunknak és így Zemplény 's vele testvér keblü megyék 's hatóságok választottinak, szóval minden jót hasznost, nemest és szépet ápoló 's gyámoló egyesületeknek.

A' Pénz folyamat October' 9-kén;

közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 13/32

Az 1820-béli sorsosok: 205 5/6

Az 1821-béli hasonlók: —

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Oblitzióji: — — for. keltek, mind Conv.

Bank-Aktziák keltek — — for. ton. Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J a' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykal Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)